

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 12C/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515201508
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Erika Trtalová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2020:3515201508.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Erikou Trtalovou v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Žilina, Hodžova 11, proti žalovanému: Ľ. N., nar. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom N. A. M. XXX, o zaplatenie 5.923,55 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť povinnosť uloženú vo výroku I. rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12C/89/2015-67 zo dňa 09.03.2017 v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti žalobný návrh zamieťa.

III. Žalobcovi sa priznáva nárok voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 88,40 %, ktoré je povinný žalovaný zaplatiť k rukám právneho zástupcu žalobcu do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.02.2015 v spojení s doplnením domáhal, aby súd rozhodol o uložení povinnosti žalovaného zaplatiť istinu vo výške 5.923,55 Eur spolu s úrokom vo výške 336,21 Eur, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 4,54 Eur, úroky z omeškania vo výške 4,45 Eur, úrokom 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5.923,55 Eur od 07.02.2015 do zaplatenia, úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5.923,55 Eur a nezaplatených úrokov vo výške 336,21 Eur od 07.02.2015 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 09.09.2014 úverovú zmluvu č. XXXXXX (ďalej len "Zmluva"). Na základe uvedenej Zmluvy žalobca poskytol žalovanému bezúčelový úver - peňažné prostriedky na osobný účet žalovaného v celkovej výške 6.000,- Eur na žalovaným určený účet a žalovaný sa zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 92,67 Eur. Úroková sadzba pri poskytnutí úveru bola dohodnutá vo výške 13,90 % ročne. Vzhľadom k tomu, že žalovaný nesplácal poskytnutý úver v súlade so zmluvnými podmienkami a ani neobnovil dodržiavanie zmluvných povinností, žalobcovi vzniklo oprávnenie žiadať od žalovaného predčasné splatenie zostatku istiny úveru s príslušenstvom vrátane sankčného úroku z nesplatennej časti úveru až do zaplatenia. V zmysle Zmluvy za poskytovanie produktov/ služieb je žalobca oprávnený zúčtovať si poplatky podľa Sadzobníka poplatkov v platnom znení a všetky takéto poplatky účtuje na ľarchu účtu zriadeného na základe Zmluvy, ktorého sa poskytnutie produktu/služby týka, resp. na ľarchu akéhokoľvek iného účtu vedeného v banke. V zmysle Zmluvy žalobca písomne vyzval žalovaného na predčasné splatenie zostatku istiny s príslušenstvom. Žalovaný na predmetnú výzvu žiadnym spôsobom nereagoval. Keďže žalovaný v stanovenej lehote

neuhradil zostatok úveru, žalobca v zmysle Zmluvy pristúpil k zosplatneniu úveru z dôvodu porušenia zmluvných podmienok ku dňu 06.02.2015 a dlžnú sumu k tomuto dátumu vyčíslil vo "Výpise z hlavnej knihy žalobcu" - istina poskytnutého úveru vo výške 5.923,55 Eur, úroky z omeškania vo výške 4,45 Eur, poplatky vo výške 60,- Eur za upomienky a poplatky za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,54 Eur. Žalovaný na výzvu na zaplatenie nereagoval a do dnešného dňa neuhradil žalobcovi dlžnú sumu.

2. Žalovaný k žalobnému návrhu uviedol, že úver si bral v období, keď riadne pracoval, avšak potom u neho nastali psychické problémy, v dôsledku ktorých bol prepustený zamestnania. Následne sa dva roky liečil u O.. C.. V súčasnosti sa mu podarilo zamestnať aj keď príjem má nízky, v hrubom 405,- Eur a v čistom asi 320,- Eur mesačne. Žalovaný má maloletú dcéru, ktorá sa narodila 03.06.2013. Žije v spoločnej domácnosti s družkou, ktorá však je momentálne bez príjmu a je vedená na úrade práce. Náklady spojené s bývaním a starostlivosť o dcéru si rozdeľujú na polovicu. Požiadal o povolenie splniť povinnosť v splátkach.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 12C/89/2015-67 zo dňa 09.03.2017 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.905,06 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.905,06 Eur od 07.02.2015 do zaplatenia na účet žalobcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v Prima banke Slovensko, a.s., formou splátok vo výške 25,- Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci, počnúc nasledujúci mesiac po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok, keď nezaplacením jednej splátky sa stáva splatný celý dlh (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobný návrh zamietol (výrok II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 88,40 % (výrok III.)

4. Proti vyššie uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie, a to v rozsahu zamietnutej časti a v časti, ktorou súd povolil splácanie dlhu aj trov konania v splátkach. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 17Co/111/2018-116 zo dňa 19.12.2018 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti, v ktorej povolil žalovanému splácanie dlhu formou mesačných splátok, vo výroku II. a v závislom výroku III. o nároku na náhradu trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení svojho uznesenia konštatoval, že v ďalšom konaní, pokiaľ súd prvej inštancie zotrvá na svojom stanovisku, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, musí tento svoj záver v rozhodnutí podrobnejšie odôvodniť tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné, t.j. musí konkrétne uviesť, aké údaje pre výpočet RPMN podľa jeho názoru v uzavretej zmluve absentujú. Odvolací súd taktiež dal do pozornosti súdu prvej inštancie, že pokiaľ súd prvej inštancie považuje zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov pre nesprávne uvedenie hodnoty RPMN (ktorý záver, ale taktiež musí súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí bližšie odôvodniť), musí aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie taktiež, pokiaľ dospeje k rozhodnutiu o možnosti povoliť žalovanému zaplatiť dlžnú sumu formou splátok, toto svoje rozhodnutie riadne odôvodní, s uvedením konkrétnych okolností, v ktorých vidí dôvody pre umožnenie povinnosti splácať dlh v splátkach.

5. Súd postupoval podľa § 391 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), v zmysle ktorého ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, a preto súd nariadil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania.

6. Podľa § 180 C.s.p. súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a v neprítomnosti ospravedlneného žalobcu, ktorý vyjadril súhlas s vykonaním pojednávania bez jeho prítomnosti. Nebol daný dôvod na odročenie pojednávania podľa § 183 C.s.p..

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a oboznámením žalobného návrhu v spojení s písomnými vyjadreniami žalobcu, úverovej zmluvy č. XXXXXX, výpisu z hlavnej knihy žalobcu, pohybov na účte, upomienky, výzvy na predčasné splatenie úveru, všeobecných obchodných podmienok, sadzobníka poplatkov, potvrdenia o vykonaných platbách, kontrolného výpočtu RPMN, doplnil dokazovanie zabezpečením vyjadrenia NBS a písomného vyjadrenia žalobcu a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca so žalovaným uzatvorili dňa 09.09.2014 úverovú zmluvu č. XXXXXX. Na základe úverovej zmluvy poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky vo výške 6.000,- Eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splatiť formou 120 splátok vo výške 92,67 Eur mesačne v spojení s poistením vo výške 2,27 Eur mesačne, splatných vždy v 15. deň kalendárneho mesiaca. Úroková sadzba pri poskytnutí úveru je až do splatnosti úveru fixná, a to 13,90 % ročne. RPMN predstavuje 16,62 % a priemerná RPMN je 16,81 %. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola vyčíslená vo výške 11.420,40 Eur.

9. Z platobnej histórie a výpisu z hlavnej knihy predloženej žalobcom vyplynulo, že žalovaný čerpal reálne úver vo výške 5.700,- Eur. Žalovaný zaplatil dňa 16.09.2014 splátku vo výške 94,94 Eur.

10. Žalobca listom zo dňa 15.01.2015 v súlade s čl. 4 bod 4.2. úverovej zmluvy vo väzbe na čl. V. písm. I. bod 1 písm. a) VOP vyzval žalovaného na predčasné splatenie celého úveru na základe čoho vznikla žalovanému povinnosť jednorázovo uhradiť žalobcovi celý dlh.

11. Zo stanoviska NBS zo dňa 12.11.2019 vyplynulo, že boli vykonané dve matematické operácie podľa rovnice na výpočet RPMN určenej v zákone č. 129/2010 Z.z. a výpočet výsledku bol rovnaký. NBS upozornilo, že posúdenie transparentnosti zmluvy tak, aby spotrebiteľ porozumel, aký vysoký je jeho záväzok a akú má povahu a súčasne posúdenie reálneho toku peňažných prostriedkov poskytnutých spotrebiteľovi na základe zmluvy a úhrada poplatku za poskytnutie úveru je v kompetencii súdu. Konštatoval, že v obdržanej dokumentácii nie sú podklady, ktoré by nasvedčovali tomu, že uzavretie zmluvy za ponúkaných podmienok bolo podmienené prístupím spotrebiteľa k poisťovnej zmluve. NBS však nedisponuje úplnou zmluvnou dokumentáciou a nie je oboznámená so skutkovými okolnosťami, za ktorých bola zmluva uzatvorená. Bol vykonaný kontrolný výpočet a hodnota RPMN bola 16,63 %, pričom uvedené platí za predpokladu, že do výpočtu celkových nákladov na úver a do výpočtu hodnoty RPMN úveru neboli zarátané náklady na poistenie schopnosti splácať úver a súčasne za predpokladu, že spotrebiteľský úver bol načerpaný najneskôr nasledujúci pracovný deň po uzatvorení zmluvy, t.j. najneskôr dňa 10.09.2014. Hodnota RPMN uvedená v zmluve je vo výške 16,62 % je v súlade v zmysle prílohy č. 2 zákona 129/2010 Z.z., pretože výsledok výpočtu RPMN vyjadrený aspoň na jedno desatinné miesto je rovnaký. Stanovisko NBS nemusí byť platné v prípade, ak by ďalšie súvisiace dokumenty nepredložené (napr. žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 6.000,-Eur a všeobecné obchodné podmienky) obsahovali informácie o skutočnostiach zohľadnených pri výpočte RPMN alebo ak by získané vedomosti o postupoch veriteľa a o okolnostiach uzavretia zmluvy poukazovali na skutočnosti, ktoré mali vplyv na výpočet RPMN. Pre úplnosť uviedli, že v prípade ak by súd preukázal, že náklady na poistenie schopnosti splácať úver spĺňajú podmienky pre ich zahrnutie do celkových nákladov na úver, t.j. spĺňajú podmienky podľa § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z., hodnota RPMN úveru by bola vo výške 17,40%.

12. Žalobca zotrval na podanom žalobnom návrhu. Na základe stanoviska NBS uviedol, že hodnota RPMN bola v zmluve uvedená správne. Zotrval na tvrdení, že poisťné nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy. Opakovane uviedol, že poskytuje úvery aj bez poistenia, a to za rovnakých podmienok ako s poistením, teda poisťné nebolo povinné. Povinnosť uzavrieť poisťenie úveru nevyplýva zo zmluvy ani zo žiadneho iného dokumentu, nakoľko daná povinnosť neexistuje. Je len na rozhodnutí dlžníka, či poisťenie uzavrie alebo nie. Ak by žalovaný neprejavil záujem zriadiť poisťenie k úveru, žalovanému by bol úver poskytnutý za rovnakých podmienok, v rovnakej výške s nákladmi nižšími o mesačne poisťné za schopnosť splácať úver. Žalobca v prílohe

13. Žalovaný sa v konaní po rozhodnutí odvolacieho súdu k veci nevyjadril.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy,

ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53, ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

19. Podľa § 2 písm. d) ZSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

21. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

23. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

24. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol so spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

26. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

27. Právny vzťah strán založený Zmluvou o úvere č. XXXXXX zo dňa 09.09.2014 je zmluvou o úvere, teda absolútnym obchodom, ktorého základné náležitosti sa spravujú Obchodným zákonníkom. Zároveň však vzhľadom na charakter žalovaného nemožno opomenúť, že ide o úver spotrebiteľský v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. účinnému ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy.

28. Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. euro konformným výkladom.

29. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah. Predmetná zmluva spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, pretože boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Zmluva bola uzavretá medzi veriteľom - žalobcom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov ako podnikanie a spotrebiteľom - žalovaným ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver ako vyplýva z predmetnej zmluvy na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnúť peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v inej právnej forme - vo forme úveru a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

30. Vzhľadom na charakter predmetnej zmluvy o úvere a účastníkov zmluvy je potrebné na zmluvný vzťah aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok, neobsahuje obligatórne náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorými sú výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva neobsahuje presnú výšku toho ktorého nároku tak, ako to má na mysli vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky mal žalobca v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), tak ako to predpokladá (resp. stanovuje) zákon o spotrebiteľských úveroch. Za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ podľa citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí tieto úroky.

31. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že v čase uzatvorenia, táto zmluva mala obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok nestačí uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o úvere takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je preňho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.06.2015 vydaný v konaní sp. zn. 6Co/345/2015) Zo žalobcom predloženej zmluvy a ani z VOP uvedené údaje nie sú zrejmé a samotná definícia anuitnej splátky vo VOP a úprava splácania vo VOP nie je tak konkrétna, aby bola splnením uvedenej zákonnej požiadavky. Údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemožno nahradiť odkazom na ustanovenie § 9 ods. 3 zákona, teda právom dlžníka vyžiadať si bezplatne výpis z úverového účtu vo forme amortizačnej tabuľky. Na rozdiel od výpisu z úverového účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorý by mal odrážať aktuálny stav splatenia jednotlivých položiek (teda istiny, úrokov a poplatkov), údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uvedené priamo v zmluve majú informovať dlžníka ešte pred podpisom zmluvy o budúcich platbách a spôsobe ich započítavania.

32. Uvedené ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch však boli platné a účinné v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy a v konečnom dôsledku boli platné a účinné v rovnakom význame do prijatia zákona č. 279/2017 Z.z.. Na základe takto platnej a účinnej zákonnej úpravy existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Zákon o spotrebiteľských úveroch je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES č. 2008/48 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“). Smernica je však prameňom práva EÚ sekundárnej povahy a je záväzná iba pre členské štáty a nie priamo pre fyzické a právnické osoby, ktorými sú aj strany sporu, a preto jej priama aplikácia a použitie právneho názoru vysloveného v rozhodnutí Súdneho dvora v tejto veci neprichádza do úvahy. Nakoľko priamy účinok Smernice do úvahy neprichádza, je namieste sa zaoberať tým, či Smernici možno priznať nepriamy účinok, a teda či možno uvedené ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch vykladať eurokonformne. Zo znenia zákona o spotrebiteľských úveroch je jednoznačné, že zákon požaduje členenie splátok na splátky istiny, úrokov a poplatkov a akýkoľvek iný výklad, ktorý by mohol byť v súlade so Smernicou, by bol v priamom rozpore so zákonom, teda tým, čo je v zákone jasne napísané a čo je platné a účinné. Výklad, ktorý by považoval za postačujúce uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere výšku splátky bez jej ďalšieho členenia by zároveň porušil zásadu právnej istoty, keď aj v tomto prípade strana sporu mohla legitímne očakávať, že súd rozhodne tak, ako iné sudy v stovkách obdobných prípadov, keď úvery považovali za bezúročné a bez poplatkov, keď zmluva neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Medzičasom

však občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Trenčíne, pristúpilo k zjednoteniu svojej rozhodovacej činnosti pri posudzovaní zmlúv o spotrebiteľských úveroch z hľadiska náležitostí vyžadovaných ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., s prihliadnutím na Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 so záverom, že pokiaľ daná zmluva nebude obsahovať rozpis jednotlivých zložiek splátok úveru vyžadovaný ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., bude potrebné aj naďalej považovať zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov, pričom senát Krajského súdu v Trenčíne závery kolégia rešpektoval. (Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne vydaný dňa 29.01.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 6Co/358/2017)

33. Žiada sa dodať, že z hľadiska naplnenia princípu transparentnosti, ktorý je pri posudzovaní zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách zásadným (rozhodnutia Súdneho dvora EÚC-96/14 a C-26/13), nemožno ani uvedenie údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za dostatočné vyjadrenie celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. Pokiaľ mal byť súčasťou tejto čiastky aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 300,- Eur, potom by bol z hľadiska naplnenia princípu transparentnosti klamlivým údaj o poskytnutej výške úveru, ktorá by nezodpovedala reálnej výške v zmluve uvedenej sumy poskytnutého úveru v sume 6.000,- Eur (transakcie na účte - dňa 09.06.2014 úverová transakcia vo výške 5.700,- Eur), ale len poskytnutiu sumy 5.700,-Eur, resp. táto suma by nezodpovedala ani ďalším údajom v zmluve na ňu nadväzujúcim (RPMN, výška). Z hľadiska naplnenia princípu transparentnosti nie je zrejmé, či vo výške jednotlivých splátok (§ 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch) bol zahrnutý uvedený poplatok za poskytnutie úveru. Pokiaľ nebol zahrnutý do splátok, kedy mal byť zaplatený, atď. Na základe vyslovených názorov súdov nezodpovedá princípu transparentnosti, ak priemernému spotrebiteľovi nie sú poskytnuté prehľadné informácie o úvere bez použitia kalkulačky, využitia matematických operácií a nezrozumiteľných údajov, z ktorých nie je zrejmá výška úveru (či došlo reálne k poskytnutiu úveru vo výške 6.000,- Eur alebo 5.700,- Eur, jednotlivé položky, z ktorých pozostáva splátka (nie je zrejmé, či bol poplatok započítaný v splátkach)), atď.. V tejto súvislosti nemožno opomenúť ani skutočnosť uvedenú v prehľade splácania, z ktorého je zrejmé, že reálne požadovaná výška splátok (94,94 Eur) nezodpovedala výške anuitnej splátky uvedenej v zmluve (92,67 Eur). Pokiaľ mal byť súčasťou tejto splátky aj poplatok za poistenie tak tento nárok nevyplýval z predložených listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže súd nemal za preukázané, že by došlo k vzniku poistenia respektíve, že by súčasne s úverovou zmluvou došlo k uzatvoreniu poisťovnej zmluvy v zmysle, ktorej by vznikol nárok žalobcu na takéto poplatky (zo zmluvy a jej spoločných ustanovení nie je možné vyvodiť záver, že bola uzatvorená konkrétna poisťovná zmluva so základnými obsahovými náležitosťami v zmysle § 788 ods. 2 Občianskeho zákonníka (výška poisťového plnenia, výška poisťového, splatnosť poisťového, stanovenie, či ide o jednorazové alebo bežné poisťové, poisťová doba, údaj o tom, či sa oprávnená osoba bude podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom, vymedzenie práva povinností zmluvných strán, výška odkupnej hodnoty) a nie je ani zrejmé, kto je poisťiteľ z poisťovnej zmluvy. Predovšetkým pre poisťovnú zmluvu je v zmysle § 791 ods. 1 Občianskeho zákonníka predpísaná písomná forma a žalobca žiadnu písomnú poisťovnú zmluvu so základnými náležitosťami (tzv. zákonné minimum) súdu nepredložil) a zároveň tento poplatok nebol zahrnutý ani vo výške anuitnej splátky, ani v celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Uvedené skutočnosti teda z pohľadu spotrebiteľa podľa názoru súdu nevytvárajú reálny a transparentný obraz o celkových nákladoch spojených s úverom, a teda celkovej čiastke, ktorú musí v spojení s úverom zaplatiť.

34. Zákonným následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy v zmysle § 9 ods. 2 písm. j), k) zákona č. 129/2010 Z. z., je zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

35. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súd žalobu vo zvyšnej časti presahujúcej nárok žalobcu priznaný mu výrokom I. rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 12C/89/2015-67 zo dňa 09.03.2017 zamietol.

36. Podľa § 232 ods. 3, 4 C.s.p., lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškania s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

37. Lehotu na splnenie povinnosti určil súd v zákonnej lehote z dôvodu, že neboli zistené ďalšie podmienky pre určenie dlhšej lehoty, resp. splátok, pretože súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý považoval odôvodnenie povolenie splátok len výškou príjmu žalovaného za nedostatočné. Bližšie skutočnosti sa súdu s poukazom na neúčast' žalovaného na pojednávaniach nepodarilo zistiť, teda musel určiť splnenie povinnosti v zákonnej lehote.

38. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V danom prípade mal žalobca úspech vo veci v rozsahu 88,40 %, (úspech žalobcu vo výške 94,20 % vypočítaný 5.905,06 Eur / 6.268,75 Eur x 100 - úspech žalovaného bol vo výške 10,86 %) a preto súd žalobcovi priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 5,80 %. O výške trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.